

מחשבים מסלול מחדש

בדרך ליישוב סכסוכים

מיטל וינקלר תשובה

תרבות הגישור החלה לחלחל למערכת המשפט בישראל באופן משמעותי בשנות ה-90, בהשפעת מודלים לניהול מו"מ וליישוב סכסוכים שפותחו בארה"ב, והובילו להקלת העומס הכבד הגורם שיבושים בתפקוד בתי המשפט

שעונה על כל צרכי הצדדים. הליכי הגישור ובניית ההסכמות מובילים לבניית אמון מחדש ופתרונות מתאימים לצרכי הצדדים תוך בחינת פתרונות יצירתיים שאינם מתאפשרים בבימ"ש. להבדיל מהליכים משפטיים, שאיש אינו יודע לצפות מראש את סופם, בהליך הגישור יש לצדדים וודאות ושליטה על כל שלבי התהליך ויש להם את האפשרות לנסח את פסק דינם - ההסכמות שגובשו מקבלות תוקף של פסק דין לכל דבר ועניין. בעיקר, הגישור מעניק הזדמנות לייצר שיתוף פעולה ולצמוח מהקונפליקט. במרכז גישור של מרכז השלטון המקומי, מתבררים סכסוכים בהיקפים כספיים בלתי מבוטלים בנושאים המצויים בליבת העשייה של הרשויות המקומיות: חוזים, תכנון ובנייה, מקרקעין, אגרות והיטלים ועוד. ברוב המקרים, תוך פרק זמן קצר של 2-3 ישיבות במהלכן צמד המגשרים; האחד - מומחה תוכן והשני - עו"ד הבקיא בתחום הסכסוך, מובילים את הצדדים לפתרון בר ביצוע באופן ומיטבי לכלל הגורמים והסכסוך בא אל קיצו, בעוד ששני הצדדים חסכו בעלויות משמעותיות לקופה הציבורית. מרכז השלטון המקומי הוא גוף שמכיר את כל ההיבטים המורכבים של הניהול המוניציפאלי על בוריים, ומעניק ערך מוסף לפתרון אי ההסכמות. |

בשנים האחרונות, מקבלי ההחלטות במערכות הציבוריות נוכחים לדעת כי הליכי הגישור מסייעים לפתור בעיות בדרך מהירה וחסכונית.

ברוח הנחייה מספר 60.125 של היועץ המשפטי לממשלה שכותרתה "יישוב סכסוכים שהמדינה צד להם בדרך של גישור", רבים בוחנים בחיוב הפניית עניינים המתאימים לגישור (מערכת יחסים מתמשכת, כשאין עניין בקביעה משפטית או ביצירת תקדים, חשש להחרפת הסכסוך בבית משפט, או כאשר נושא הסכסוך מורכב ודורש מומחיות מיוחדת).

הנחייה זו, עניינה לשקול בחיוב הליכי גישור גם במקרים בהם טרם נפתחו הליכים בבית המשפט. בפועל, מנסים הצדדים ברוב המקרים את יומם בבית המשפט ורק כשהשופט הדן בתיק ממליץ לבחון הליכים חלופיים, בוחנים הליכי גישור, בוררות או פישור.

הליכים אלו שונים זה מזה במהותם. לפישור אין תרומה חברתית מלבד "סגירת תיקים", בעוד הגישור מתמקד בהעצמת המתגשרים ובשינוי טיב היחסים ביניהם ושינוי השיח בחברה. בוררות דומה להתדיינות בבית המשפט המסתיימת בהכרעת פסק דין שניתן ע"י הבורר, לעומת הליך הגישור שעניינו הידברות המסייעת לצדדים לסיים הסכסוך בהסכם. במקרה זה למגשר אין סמכות להכריע בהחלטה שתחייב את בעלי הדין ללא הסכמתם.

בהיותנו מחשבים "מסלול מחדש" בתחומים שונים, בין אם בחיינו הפרטיים לאחר פרידה, ובין אם בניהול רשות מקומית והקופה הציבורית, חשוב שנביא בחשבון שקיימת אפשרות לפתור סכסוכים באופן מהיר וענייני,

מיטל וינקלר תשובה

עו"ד מיטל וינקלר תשובה, מייסדת ומנהלת מרכז גישור השלטון המקומי לפרטים נוספים ולהפניית סכסוך לגישור: עו"ד מיטל וינקלר-תשובה, טל: 03-6844287, זוא"ל: meital@masham.org.il